

„Monitor Japoński” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną Japonii, ze szczególnym naciskiem na aktywność w regionie Europy Środkowo-Wschodniej i w Unii Europejskiej

DR MARCIN SOCHA

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet ŁÓDZKI

MONITOR JAPOŃSKI

LISTOPAD 2022

Spotkanie prezydenta Xi z Joe Bidenem i Kishidą Fumio

Najważniejsze wydarzenie listopada to pierwsze spotkanie prezydenta Chin Xi Jinpinga i prezydenta USA Joe Bidena podczas szczytu G-20 na Bali, które powinno ochłodzić napięte relacje wokół Cieśniny Tajwańskiej. Obie strony zgodziły się na otwarcie dialogu roboczego w kilku kluczowych obszarach takich jak ochrona klimatu. Kilka dni później tuż przed rozpoczęciem szczytu APEC w Tajlandii doszło do spotkania pomiędzy prezydentem Xi a premierem Japonii Kishidą Fumio, podczas którego przywódcy zgodzili się na utrzymanie dialogu politycznego w kluczowych kwestiach bezpieczeństwa.

I. WYDARZENIA SZCZEBŁA CENTRALNEGO

1 listopada: Stany Zjednoczone naciskają na Japonię w sprawie wprowadzenia ograniczeń w handlu półprzewodnikami. Władze w Waszyngtonie nakłaniają sojuszników, w tym Japonię, do ograniczenia eksportu zaawansowanych półprzewodników i związanych z nimi technologii do Chin. Tokio rozpoczęło wewnętrzne dyskusje na ten temat na prośbę Waszyngtonu. Urzędnicy rozważają, jakie ograniczenia mogą zostać przyjęte w Japonii i będą obserwować, jak zareagują inni sojusznicy USA, tacy jak Unia Europejska i Korea Południowa. Stany Zjednoczone posiadają 12% światowego rynku półprzewodników, podczas gdy Tajwan i Korea Południowa mają po około 20% udziału, a Japonia 15%. Niektórzy amerykańscy gracze wezwali inne kraje do przyjęcia ograniczeń eksportu w stylu amerykańskim, argumentując, że niesprawiedliwe jest, aby tylko amerykańskie firmy traciły na dostępie do chińskiego rynku.

9 listopada: premier Kishida rezygnuje z udziału w szczycie klimatycznym COP27 z powodu wewnętrznych problemów politycznych. Premier Kishida Fumio zrezygnował z udziału w szczycie klimatycznym COP27 w Egipcie, aby skupić się na problemach wewnętrznych. Premier musiał zmienić plany z powodu nadzwyczajnej sesji parlamentarnej zajmującej się sprawą Kościoła Zjednoczeniowego. Biuro premiera stwierdziło również, że japoński rząd nie przedstawi podczas szczytu przełomowych deklaracji klimatycznych. W zeszłym roku japoński premier ogłosił, że Japonia zapewni dodatkowe wsparcie w wysokości do około 10 miliardów dolarów dla krajów rozwijających się.

12 listopada: Japonia i Stany Zjednoczone zacieśniają współpracę w relacjach z ASEAN. Podczas szczytu ASEAN w Kambodży prezydent Joe Biden obiecał, że Stany Zjednoczone zapewniają „ponad 860 milionów dolarów pomocy dla partnerów z ASEAN w 2022 roku”. Środki mają zostać przeznaczone na rozwój czystych źródeł energii, dostęp do edukacji, wzmocnione systemów zdrowotnych. Premier Japonii ponowił propozycję realizacji „inwestycji infrastrukturalnych wysokiej jakości” w takich obszarach jak logistyka i technologie informacyjne. Kishida Fumio w zawaolowany sposób sugerował, że pożyczki w ramach inicjatywy Pasa i Szlaku „są mało przejrzyste, podatne na korupcję i prowadzą państwa przyjmujące do pułapki zadłużenia”. Do tej pory japoński rząd pożyczył państwu ASEAN około 2 miliardy USD na odbudowę gospodarczą po pandemii.

12 listopada: rosyjski ambasador obwinia Japonię o pogorszenie relacji dwustronnych. Ambasador Rosji w Tokio obwinił Japonię o pogorszenie stosunków między krajami poprzez nałożenie na Moskwę sankcji w związku z jej wojną z Ukrainą. Michaił Galuzin oskarżył też Stany Zjednoczone o próbę izolowania Rosji na arenie międzynarodowej i wywieranie presji na wiele krajów, by poparły rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ przeciwko inwazji Moskwy na Ukrainę. W odpowiedzi na sankcje Japonii, Moskwa zawiesiła rozmowy na temat traktatu pokojowego z Tokio, w tym negocjacje dotyczące przyszłości Wysp Kurylskich. Ambasador stwierdził, że Japonia powinna wykonać pierwszy krok do pojednania z Rosją.

12 listopada: poparcie dla gabinetu Kishidy spada do 37%. Badanie opinii publicznej przeprowadzone przez Asahi Shimbun pokazało spadek poparcia dla gabinetu premiera Fumio Kishidy do rekordowo niskiego poziomu 37 procent. Najwięcej kontrowersji budzi nierozwiązana kwestia Kościoła Zjednoczeniowego i jego powiązań z PLD. Niezadowolenie z rządów Kishidy wzrosło do 51%. W młodszych grupach wiekowych wskaźnik poparcia dla premiera jest najniższy: 33 procent wśród osób w wieku 30 lat i 29 procent wśród osób w wieku od 18 do 29 lat. Wśród wszystkich respondentów tylko 24 procent stwierdziło, że Kishida wykazuje się przywództwem, podczas gdy 69 procent się z tym nie zgodziło.

14 listopada: Przywódcy Japonii i Korei Południowej spotykają się po raz pierwszy od trzech lat. Próby rakietowe przeprowadzone przez Koreę Północną doprowadziły do zbliżenia Japonii i Korei Południowej. Premier Kishida Fumio i prezydentem Yoon Suk-yeol spotkali się w Phnom Penh w ramach organizacji szczytu ASEAN. Była to ich pierwsza rozmowa twarzą w twarz od czasu objęcia władzy. Głównym powodem braku spotkań między dwoma sąsiadami jest nakaz Sądu Najwyższego Korei Południowej dla japońskich firm, które mają wypłacić odszkodowania wojenne koreańskim robotnikom.

Prezydent Yoon od początku swojej kadencji sygnalizował chęć naprawienia stosunków dwustronnych. Jednak administracja Kishidy stanowczo odrzuciła nakaz sądowy. Japoński premier był niechętny do podjęcia jakichkolwiek rozmów na szczycie w celu naprawy napiętych relacji. Japoński rząd stał na stanowisku, że premier nie pojawi się na oficjalnych rozmowach z południowokoreańskim prezydentem, jeśli kwestia odszkodowań nie zostanie rozwiązana. Po spotkaniu 13 listopada Kishida powiedział dziennikarzom, że on i Yoon potwierdzili, że będą dążyć do szybkiego rozwiązania tej kwestii, powołując się na przyspieszenie rozmów dyplomatycznych.

15 listopada: Japonia oferuje Indonezji pożyczkę w wysokości 500 mln dolarów. Przywódcy Japonii i Indonezji zawarli porozumienie o współpracy energetycznej podczas dwustronnych rozmów na Bali. Japonia oferuje Indonezji pożyczki w wysokości do 500 milionów dolarów na rozwój energetyki odnawialnej i rozbudowę sieci energetycznej. Nowa inicjatywa pomoże japońskim firmom eksportującym powiązane technologie. Porozumienie jest częścią inicjatywy premiera Kishidy - Asia Zero Emission Community (AZEC). Indonezyjska państwowa firma energetyczna PLN zwiększy inwestycje w projekty dekarbonizacji. Rząd zakłada wstrzymanie budowy nowych elektrowni węglowych i stopniowe zastępowanie ich elektrowniami zasilanymi z odnawialnych źródeł energii, począwszy od 2025 roku.

15 listopada: Japonia planuje utworzenie sieci 50 satelitów wykrywających pociski. Japonia planuje rozmieścić sieć 50 kompaktowych satelitów na niskiej orbicie okołoziemskiej w celu śledzenia hipersonicznych pocisków nowej generacji, zdolnych do uniknięcia obecnych systemów obronnych. System satelitarny będzie również kluczowym narzędziem w przypadku uchwalenia przepisów dających Siłom Samoobrony możliwość uderzenia prewencyjnego na bazy raketowe wroga. Satelity, w sposób skoordynowany i zintegrowany, będą wykonywać częste przeloty nad określonymi celami, dając Japonii dodatkowe okno do oceny, czy wrogie jednostki wojskowe przygotowują się do wrogich działań.

17 listopada: spotkanie premiera Kishidy z przewodniczącym Xi. Tuż przed rozpoczęciem szczytu APEC w Tajlandii doszło do spotkania pomiędzy prezydentem Xi Jinpingiem a premierem Japonii Kishidą Fumio. Obaj przywódcy będą wspólnie pracować nad budową stabilnych i bezpiecznych relacji dwustronnych. Xi powiedział, że znaczenie więzi chińsko-japońskie nie ulegnie zmianie. W kwestii Tajwanu Chiny nie zaakceptują ingerencji w swoje sprawy wewnętrzne, a oba państwa muszą właściwie rozwiązywać nieporozumienia w sprawach morskich i terytorialnych. Nie należy oczekiwać, że krótkie spotkania wysokiego szczebla doprowadzą do trwałego uspokojenia w relacjach z Chinami.

18 listopada: Japonia, Wielka Brytania i Włochy kontynuują rozmowy na temat wspólnego projektu myśliwców.

Japonia, Wielka Brytania i Włochy mają podpisać w grudniu formalne porozumienie w sprawie opracowania myśliwca nowej generacji, który będzie używany przez Siły Samoobrony Powietrznej. Japonia planuje wdrożyć nowe myśliwce do 2035 roku, kiedy to obecne F-2 ASDF zostaną wycofywane. Projekt nowych myśliwców zostanie opracowany przez firmy Mitsubishi Heavy Industries Ltd. (MHI) oraz BAE Systems Plc, głównego brytyjskiego dostawcę uzbrojenia. W projekt zostanie także zaangażowana włoska firma lotnicza i obronna Leonardo SpA. Japońska firma IHI Corp, brytyjska Rolls-Royce Plc i włoska Avio SpA będą rozwijać silnik. Projekt zakłada budowę myśliwców nowej generacji ze zdolnością „stealth” i technologią koordynacji z dronami.

20 listopada: dymisja japońskiego ministra ds. wewnętrznych.

Premier Japonii Kishida Fumio zdymisjonował ministra spraw wewnętrznych Teradę Minoru, w związku ze skandalem związanym z funduszami wyborczymi. Terada jest trzecim ministrem, który odszedł w ciągu jednego miesiąca. Minister ds. rewitalizacji gospodarczej Yamagiwa Daishiro został usunięty rządu pod koniec października z powodu bliskich związków z Kościołem Zjednoczeniowym. Minister sprawiedliwości Hanashi Yasuhiro stracił stanowisko na początku tego miesiąca za lekceważące wypowiedzi opisujące jego rolę w zatwierdzaniu egzekucji więźniów z celi śmierci.

23 listopada: premier Kishida planuje kolejne przetasowanie gabinetu.

Premier Fumio Kishida rozważa wprowadzenie głębokich zmian w składzie gabinetu i władz rządzącej Partii Liberalno-Demokratycznej ewentualnie na początku 2023 roku. Premier dąży do naprawy wizerunku po odwołaniu trzech ministrów. Do końca roku premier chce się skoncentrować na uchwaleniu drugiego budżetu uzupełniającego na rok fiskalny 2022 i rewizji trzech kluczowych dokumentów polityki bezpieczeństwa narodowego.

23 listopada: Komisja Trójstronna przeciwna konfrontacyjnej polityce w stosunku do Chin.

Utworzona w czasie zimnej wojny Komisja Trójstronna to pozarządowa organizacja międzynarodowa mająca na celu wspieranie współpracy pomiędzy USA, Europą i Japonią. Podczas listopadowego spotkania Ambasador Stanów Zjednoczonych w Japonii Rahm Emanuel sugerował, że „dni zaufania do Pekinu już minęły”, przypominając obietnicę Xi Jinpinga o tym, że Pekin nigdy nie zmilitaryzuje wysp na Morzu Południowochińskim, która została złamana. W odpowiedzi na wystąpienie przedstawiciela Stanów Zjednoczonych pojawiło się wiele głosów krytycznych. Jeden z japońskich urzędników stwierdził, że administracja Stanów Zjednoczonych powinna kontynuować politykę

angażującą Chiny i nie może zmuszać sojuszników do wyboru stron. Jego zdanie zostało podzielone przez wielu innych przedstawicieli państw azjatyckich.

29 listopada: japoński rząd chce podwoić wydatki zbrojeniowe. Premier Kishida Fumio zatwierdził projekt zwiększenia wydatków zbrojeniowych do poziomu 2% PKB i polecił członkom gabinetu zabezpieczenie niezbędnych środków finansowych. Do 2027 roku rząd planuje wyraźne wzmocnienie zdolności obronnych poprzez zwiększenie całkowitych wydatków na obronę do około 40 bilionów jenów (289 miliardów dolarów). Większość wydatków ma zostać pokryta dzięki podniesieniu podatków. Przedstawiciele rządu zapowiadają wydatki na rozwój infrastruktury, zwiększenie liczby personelu, badania i rozwój. Ministerstwo Obrony przedstawiło budżet w wysokości 48 bilionów jenów. Projektowi sprzeciwia się Ministerstwo Finansów, które chce ograniczyć budżet do niższego zakresu 30 bilionów jenów ze względu na ograniczone zasoby finansowe.

KOMENTARZ

W październiku doszło do szeregu spotkań wysokiego szczebla w ramach organizacji szczytów G20, APEC i ASEAN. Pierwsze spotkanie prezydenta Chin Xi Jinpinga i prezydenta USA Joe Bidena podczas szczytu G-20 na Bali powinno ochłodzić napięte relacje wokół Cieśniny Tajwańskiej. Obie strony zgodziły się na otwarcie dialogu roboczego w kilku kluczowych obszarach takich jak ochrona klimatu. Kilka dni później tuż przed rozpoczęciem szczytu APEC w Tajlandii doszło do spotkania pomiędzy prezydentem Xi a premierem Japonii Kishidą Fumio. Obaj przywódcy będą wspólnie pracować nad budową stabilnych i bezpiecznych relacji dwustronnych. Nie należy oczekiwać, że krótkie spotkania wysokiego szczebla doprowadzą do trwałego uspokojenia w relacjach z Chinami.

Warto zwrócić uwagę na coraz silniejszą koordynację polityki japońskiej i amerykańskiej w stosunku do działań Chin. Tuż przed rozpoczęciem szczytu premier Japonii otwarcie skrytykował Pekin za nasilenie działań naruszających suwerenność Japonii na Morzu Wschodniochińskim. W relacjach z ASEAN japoński premier ponowił propozycję realizacji „inwestycji infrastrukturalnych wysokiej jakości” w takich obszarach jak logistyka i technologie informacyjne. Kishida Fumio w zawaolowany sposób sugerował, że pożyczki w ramach inicjatywy Pasa i Szlaku „są mało przejrzyste, podatne na korupcję i prowadzą państwa przyjmujące do pułapki zadłużenia”. Do tej pory japoński rząd pożyczył państwom ASEAN około 2 miliardy USD na odbudowę gospodarczą po pandemii. Działania te uzupełniają coraz bardziej ambitne obietnice pomocy gospodarczej dla ASEAN płynące ze strony administracji Joe Bidena.

Wydarzenia w polityce wewnętrznej pokazały również, że przyszłość administracji Fumio Kishidy stoi pod znakiem zapytania. Japoński premier nie może poradzić sobie z negatywnym wizerunkiem PLD, które jest oskarżane o powiązania z Kościołem Zjednoczeniowym. W październiku i listopadzie stanowiska w rządzie straciło trzech ministrów, co poddaje w wątpliwość kontrole premiera nad działaniami swojego gabinetu. Dodatkowo premier musi zmagać się z problemem rosnących cen i coraz większego zadłużenia. Problemy gospodarcze mogą zagrozić kluczowym projektom politycznym takim jak podwojenie wydatków zbrojeniowych do roku 2027, które ma zostać sfinansowane dzięki nałożeniu dodatkowych podatków.

II. JAPONIA W EUROPIE ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

30 października: Podsekretarz stanu Marcin Przydacz z wizytą w Japonii. Japonia po Podsekretarz stanu w MSZ Marcin Przydacz odwiedził Tokio oraz Hiroszimę. Wiceminister wziął udział w ceremonii mianowania konsula honorowego RP Tomohide Karita w Hiroszynie oraz oddał hołd ofiarom wybuchu pierwszej bomby atomowej. Minister spotkał się z wiceministrem spraw zagranicznych Japonii Yamadą Shigeo, wiceministrem spraw zagranicznych Yamadą Kenji a także z ministrem z Kancelarii Premiera Okano Masataką. Rozmowy dotyczyły głównie współpracy w obszarze bezpieczeństwa w obliczu rosyjskiej agresji na Ukrainę. Podsekretarz stanu spotkał się z kierownictwem Japońsko-Polskiej Parlamentarnej Ligi Przyjaźni oraz rozmawiał z wiceministrem rolnictwa Atsushi Nonaką na temat promocji polskich produktów rolno-spożywczych oraz dostępu do japońskiego rynku.

16 listopada: japoński rząd głęboko zaniepokojony atakiem raketowym na terenie Polski. Premier Japonii Kishida Fumio wziął udział w nadzwyczajnym spotkaniu grupy G7 i krajów członkowskich NATO, które odbyło się po informacji o zrzuconiu rakiet na polską miejscowość. Kishida wyraził głębokie zaniepokojenie sytuacją w Polsce, które można traktować jako zagrożenie eskalacji konfliktu. Zdaniem premiera „rozwój sytuacji na Ukrainie wpływa na rdzeń porządku międzynarodowego i jest nierozzerwalnie związany ze sprawami bezpieczeństwa w regionie Indo-Pacyfiku”.

19 listopada: były premier Mori Yoshiro krytykuje prezydenta Ukrainy. Były premier Mori Yoshiro skrytykował ukraińskiego prezydenta Wołodymyra Zełeńskiego, sugerując, że niesprawiedliwe jest obwinianie tylko rosyjskiego prezydenta Władimira Putina za trwającą wojnę. Jego zdaniem ukraińska administracja jest „współodpowiedzialna” za cierpienia wielu Ukraińców. 85-letni Mori Yoshiro jest znany z kontrowersyjnych wypowiedzi. Brał udział w

umacnianiu dwustronnych więzi z Rosją kiedy był premierem w latach 2000. Po przejściu na emeryturę spotkał się z Władimirem Putinem jako specjalny wysłannik ówczesnego premiera Abe Shinzo.

22 listopada: kolejny etap współpracy japońsko-polskiej w obszarze technologii reaktorów wysokotemperaturowych. Prezes Japońskiej Agencji Energii Atomowej (JAEA), Masanori Koguchi oraz Dyrektor Narodowego Centrum Badań Jądrowych (NCBJ, Polska), prof. Krzysztof Kurek podpisali Porozumienie Wdrażające dotyczące współpracy w pracach badawczo-rozwojowych w dziedzinie technologii reaktorów wysokotemperaturowych chłodzonych gazem. Jednocześnie została podpisana umowa o zakupie przez NCBJ elementów dokumentacji projektu podstawowego reaktora badawczego HTGR, który miałby zostać zainstalowany w Polsce.

29 listopada: ambasador Miyajima z wizytą w MSZ. Ambasador Japonii spotkał się z Sekretarzem Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RP, Arkadiuszem Mularczykiem. Rozmowy dotyczyły polityki europejskiej i dalszej współpracy w zakresie pomocy Ukrainie.

III. SYTUACJA GOSPODARCZA

6 listopada: Japonia przeznaczy 2,6 mld dolarów na międzynarodowy hub badawczy nad nowymi półprzewodnikami. Japoński rząd przeznaczy 2,38 mld dolarów na współpracę badawczą, której celem ma być rozwój półprzewodników nowej generacji. Japonia sfinansuje również projekt sprowadzenia do kraju węzłów produkcyjnych dla zaawansowanych chipów, jak również zabezpieczenia materiałów niezbędnych do ich produkcji. Wspólny ośrodek badawczy zostanie utworzony do końca roku, a jego celem będzie opracowanie i wprowadzenie zdolności do masowej produkcji zaawansowanych półprzewodników o szerokości linii obwodu 2 nanometrów. W inicjatywie wezmą udział Uniwersytet Tokijski, Narodowy Instytut Zaawansowanej Nauki Przemysłowej i Technologii oraz instytut naukowy RIKEN, podobnie jak firmy i instytucje badawcze z Japonii, USA i Europy.

11 listopada: Toyota dołącza do współpracy z firmami produkującymi półprzewodniki. Toyota Motor i dziewięć innych japońskich firm połączy siły z rządem, aby uruchomić nową jednostkę, która będzie rozwijać i produkować półprzewodniki następnej generacji. Nowe procesy produkcyjne mają zostać uruchomione do końca dekady. Nowe konsorcjum zapewni platformę do współpracy z firmami amerykańskimi, a także rządami innych państw. Wśród inwestorów znalazły się firmy Denso, NTT, Sony Group, producent chipów Kioxia Holdings, NEC i SoftBank. Każda z nich wyłoży około 6,8 miliona dolarów.

11 listopada: japońskie firmy ofiarą wojny technologicznej z Chinami.

Japońskie firmy technologiczne, które opierały swój model biznesowy na współpracy z Chinami cierpią z powodu amerykańskich sankcji. Firma Tokyo Electron, producent sprzętu do produkcji chipów, musiała obniżyć całoroczną prognozę zysków o 8%, ponieważ ostrzejsze amerykańskie restrykcje handlowe wobec Chin spowodują spadek sprzedaży. Napięcia postawiły japońskich dostawców w trudnym położeniu. Wiele z nich podjęło decyzję o przeniesieniu części produkcji poza Chiny, próbując jednocześnie utrzymać swoją obecność w tym kraju. Japończycy nadal inwestują w obszarach, w których nie ma zaawansowanej technologii. W podobnej sytuacji znalazły się firmy z Niemiec, Korei Południowej i Tajwanu.

12 listopada: SoftBank wraca do stabilności finansowej.

Japońska spółka technologiczna SoftBank Group Corp. poinformowała o zyskach w wysokości 21 miliardów dolarów w kwartale lipiec-wrzesień. Rok wcześniej spółka wykazała stratę w wysokości 398 miliardów jenów. Grupa zanotowała zyski z umów przedpłaconych z wykorzystaniem akcji Alibaby, zyski z nowych inwestycji oraz wprowadziła redukcję zadłużenia odsetkowego. SoftBank inwestuje w setki firm, w tym w operatora komórkowego SoftBank, dostawcę usług internetowych Yahoo i firmę wynajmu pojazdów Didi.

16 listopada: rząd rozważa podwyższenie podatków w związku ze zwiększeniem wydatków zbrojeniowych.

Partia Liberalno-Demokratyczna od kilku miesięcy wzywa do zwiększenia wydatków na obronę do poziomu 2% produktu krajowego brutto. Rządowy panel ekspercki sugeruje, że Japonia powinna rozważyć sfinansowanie przyszłego wzrostu wydatków na obronę poprzez szeroki zakres podwyżek podatków, w tym podatku od osób prawnych. Uczestnicy panelu stwierdzili, że w ciągu następnych pięciu lat konieczne jest osiągnięcie „zdolności do kontraktu” na bazy wroga, w przypadku ataku rakietowego. Rząd powinien zabezpieczyć „stabilne fundusze”, które nie będą pochodzić z emisji obligacji rządowych. Eksperci wezwali rząd do zwiększenia zasięgu rakiet produkowanych w kraju, a także zakupu rakiet produkowanych za granicą. Administracja Kishidy Fumio ma do końca roku podjąć decyzję o sposobie finansowania zmian.

17 listopada: japoński biznes niechętnie podchodzi do projektu zmniejszenia zależności od ChRL.

Japońskie firmy mają problemy ze zmniejszeniem zależności od Chin. Udział Chin w amerykańskim imporcie spadł do 17% w okresie styczeń-wrzesień 2022 roku, z 21% w 2018 roku. Dla porównania udział Chin w japońskim handlu spadł nieznacznie do 20% z 21% w analogicznym okresie. Chiny pozostają głównym partnerem handlowym Japonii i oczekuje się, że wszelkie zmiany zmierzające do zmniejszenia powiązań gospodarczych będą stopniowe. Część japońskich firm nie rezygnuje z projektów

ekspansji na chińskim rynku. Firma Nidec, która produkuje silniki napędowe do pojazdów elektrycznych realizuje duże inwestycje na terenie Chin, próbując wejść na największy na świecie rynek EV. Murata Manufacturing, największy na świecie producent kondensatorów, zainwestuje 318 milionów dolarów w fabrykę w Wuxi, niedaleko Szanghaju.

29 listopada: Japonia proponuje wymianę starych reaktorów jądrowych i wydłużenie ich żywotności. Ministerstwo Gospodarki, Handlu i Przemysłu przedstawiło plan zastąpienia starych elektrowni atomowych nowoczesnymi blokami, co oznacza zmianę stanowiska wobec nowych reaktorów od czasu awarii elektrowni Fukushima I. Ministerstwo chce także stworzyć możliwość wydłużenia pracy niektórych reaktorów ponad granicę 60 lat poprzez wyłączenie opóźnień w inspekcjach po katastrofie. Japonia dąży do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla przy jednoczesnym utrzymaniu stabilnych dostaw prądu. Niepewność na rynku energetycznym, spotęgowana przez wojnę na Ukrainie, uwypukliła ryzyko związane z uzależnieniem od importowanych paliw kopalnych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, tylko pięć z 33 japońskich reaktorów może działać po 2050 roku.

KOMENTARZ

Japońskie firmy nie chcą opuszczać Chin.

W listopadzie Stany Zjednoczone wzmocniły naciski na swoich sojuszników, próbując zmusić ich do wprowadzenia restrykcji w handlu wybranymi technologiami z chińskimi firmami. Większość japońskich firm z niechęcią patrzy na skutki rosnącej rywalizacji technologicznej, która ogranicza możliwość ich działania na rynku chińskim. Niektóre japońskie firmy już informują o poważnych stratach jakie przynosi ta rywalizacja. Znaczna część przedstawicieli japońskiego biznesu i klasy politycznej krytycznie wypowiada się o planach dalszej izolacji technologicznej i gospodarczej Pekinu.

Były premier i minister gospodarki Aso Tarō podkreślił, że myślenie o japońskiej gospodarce oderwanej od Chin jest nierealistyczne. Jego zdanie podziela Nagamori Shigenobu, dyrektor generalny Nidec, który ma nadzieję na zakończenie sporów pomiędzy USA a Chinami i „powrotu trendu globalizacji”. Firma Nidec, która produkuje silniki napędowe do pojazdów elektrycznych realizuje duże inwestycje na terenie Chin, próbując wejść na największy na świecie rynek EV. Inne japońskie firmy także nie rezygnują z działalności w Chinach. Murata Manufacturing, największy na świecie producent

kondensatorów, zainwestuje 318 milionów dolarów w fabrykę w Wuxi, niedaleko Szanghaju.

Jednocześnie strona amerykańska liczy na zaangażowanie japońskiego biznesu w projekt zwiększenia produkcji półprzewodników w Stanach Zjednoczonych i Japonii. Ważnym krokiem w tym kierunku ma być powstanie japońsko-amerykańskiego centrum badań nad produkcją półprzewodników. Japoński rząd przeznaczy 2,38 mld dolarów na współpracę badawczą, której celem ma być rozwój półprzewodników nowej generacji. Jednakże wiele japońskich firm nadal nie postrzega amerykańskiej inicjatywy jako szansy rozwojowej, lecz jako potencjalne zagrożenie dla własnej pozycji na rynku technologicznym.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

